

Verslag bijeenkomst CULTUURFORUM EDE – 12 maart 2024

Agenda:

19:00 uur	Inloop
19:30 uur	Start programma
	<i>Opening</i> Melvin Vlot, Stadsdichter Ede draagt één van zijn werken voor.
	<i>Welkom</i> door Jan Bansema, voorzitter CultuurForum i.o.
	<i>Kennisdeling:</i> 'Verbinding tussen cultuur en het maatschappelijk werkveld'
	<i>In gesprek:</i> Waar liggen de kansen om vanuit diverse cultuuruitingen samen te werken met andere domeinen?
	<i>Trots op!</i> Theatremakers en hulpverleners van MOMO Theaterwerkplaats delen trots hun ervaringen.
21:30 uur	Afsluiting en ruimte voor napraten met een drankje

OPENING

Melvin Vlot - Stadsdichter opent de avond met een mooie voordracht over samenwerken, en een aansporing aan de culturele makers om te blijven creëren.

Jan Bansema - voorzitter bestuur CultuurForum, heet iedereen welkom. Fijn dat er weer zoveel mensen van verschillende culturele en maatschappelijke achtergronden op deze bijeenkomst af zijn gekomen. Jan nam ons kort mee in de status van het CultuurForum. De website van PAKe is inmiddels veranderd in een cultuur breed platform:

www.kunstenvanede.nl. Vanuit de Gemeente is er een subsidie verstrekt om een aantal aanpassingen aan de website te kunnen doen en de website voorlopig in de lucht te houden. Daarnaast deed Jan de oproep aan de aanwezigen dat er nu een klein enthousiast team aan de slag is als bestuur CultuurForum met organiseren van de bijeenkomsten, de ontwikkeling van de website en andere manieren waarop het culturele veld versterkt kan worden. Wie wil meedenken of wil meewerken is harte welkom om zich aan te sluiten bij dit enthousiaste team.

KENNISDELING

Na Jan nam **Ria Maliepaard – De Sociale Zaak**, ons mee de diepte in met haar boeiende verhaal over **Arts & Health**. Een verbinding van Cultuur en het Sociaal Domein. Wat wordt er verstaan onder het sociaal domein? Het is een container-begrip: alles wat ons mensen bezighoudt en aangaat, wonen, leven, werken, leren, recreëren, cultuur, sporten, maar ook ziek zijn en beter worden. Alles binnen het sociaal domein bepaalt in samenhang het welzijn van mensen. Jong en oud, ziek en

gezond, al of niet met een beperking, hoog- en laag opgeleid, ongeacht religie of culturele achtergrond. Ria ging verder op ziek zijn en beter worden.

Liever voorkomen we dat mensen ziek worden: preventie dus. En daar is een transformatie naar een andere kijk op zorg voor nodig. Cultuur was eeuwenlang een luxe: iets wat het leven weliswaar leuker maakt, maar niet zozeer van belang zou zijn voor het welzijn als bijvoorbeeld onderwijs en bewegen. En ondanks stapels wetenschappelijke bevindingen dat kunst en cultuur een positieve invloed hebben op onze gezondheid, zeker ook preventief, worden deze disciplines nog steeds te weinig en onsamenvattend ingezet in onze gezondheidszorg.

Daarom hebben, onder leiding van een werkgroep van de Universiteit Groningen, 200 onderzoekers, bestuurders, beleidsmakers, zorgmedewerkers, kunstenaars, docenten, ervaringsdeskundigen en andere belanghebbenden de koppen bij elkaar hebben gestoken om dit in goede zin te veranderen onder noemer; 'Arts in Health'.

Initiatiefnemer FERDINAND LEWIS:

Door creatief te zijn – bijvoorbeeld door te tekenen of muziek te maken – spreek je het deel van jezelf aan dat niet ziek is, het deel dat gezond en hoopvol is. Je vindt er een stukje van je eigen identiteit in terug.

Internationaal is het begrip Arts in Health al decennialang een gevestigd samenhangend werkveld. In

Nederland gebeurt veel, maar er is nog geen samenhang. Terwijl juist samenwerking veel kansen biedt om de grote uitdagingen binnen de gezondheidszorg het hoofd te bieden. En uitdagingen zijn er. Neem het personeelstekort, dat in de brede zorgsector evenredig toe met de toename van de zorgvraag. De vergrijzing en de verontrustende toename van psychische klachten bij jongeren spelen een rol. Maar ook de groeiende kloof tussen arm en rijk, culturele aspecten en opleiding spelen. De groei in burn-outs, depressies en eenzaamheid maken het niet zo rooskleurige beeld compleet. De transformatie van curatieve zorg, dus gericht op genezing, naar preventieve zorg heeft in ons land nog een flinke slag te maken om zo het welzijn van mensen te bevorderen en de zorg betaalbaar en behapbaar te houden. Dit vraagt van velen de bereidheid om buiten de eigen leefwereld te stappen en samen te werken. Daarbij roepen de onderzoekers iedereen op in actie te komen. En als je al iets doet op dit terrein: ga er vooral mee door! Vanavond kijken we vooral naar de Edese praktijk: wat is hier mogelijk en vooral wat gebeurt hier allemaal al.

Ria deelt een aantal mooie voorbeelden waarin cultuur en het sociaal domein al samenkomen. Vanuit Stichting Idee en Uitvoering (<https://stichtingideeenuitvoering.nl/>) geeft zij de voorbeelden: de expositie Love is Love, waarin fotograaf Arjan van Bruggen zijn vakmanschap graag inzet voor meer sociale acceptatie van mensen die om welke reden dan ook niet zichzelf kunnen of mogen zijn. De Pop-up optredens georganiseerd door Arno Setz, die in tijde van Corona mensen uit hun isolement haalde en cultuur te beleven. En de samenwerking van jong & oud in het tot stand brengen van het boek Waarom gebeurt hier niets? Een initiatief van Xander van Soelen.

Ria heeft naast haar eigen voorbeelden, ook **3 sprekers** uitgenodigd om hun verhaal te vertellen over hun verbinding van cultuur met het sociaal domein:

Hassan el Ghouti - Stichting Kommerbij neemt ons mee in zijn ervaringen hoe je mensen van verschillende culturen bij elkaar brengt. Een van de projecten die Kommerbij die is gestart is het (weer) betrekken van oudere, inmiddels gepensioneerde, Ede-naren van Westerse en niet - Westerse afkomst bij hun directe sociale omgeving. Te

leren van elkaars verschillen en de drempel over te gaan om het gesprek met elkaar aan te gaan. Zoek naar datgene dat verbinding geeft: bijvoorbeeld eten. Iedereen heeft zijn eigen cultuur en

gewoontes maar wil een ander daar vaak graag meer over vertellen. Op die manier zou je ook cultuur - in de zin van kunst - met elkaar kunnen delen.

Contact: info@kommerbij.nl

Fabian Hemmers - Malkander & Ede Viert vertelde ons over zijn ervaringen vanuit Malkander en Ede Viert waarbij ook veel initiatieven vanuit de wijken en de bewoners worden op- gepakt. De oproep van Fabian is dan ook aan de aanwezigen om de samenwerking met Malkander op te zoeken. Malkander heeft de contacten in de wijken en weet wat er speelt en waar

behoefte aan is. De culturele sector kan daarop prachtig inhaken en met Malkander de woonomgeving van mensen verbeteren, plezier geven en mensen kennis laten maken met cultuur.

Contact: fhemmers@malkander-edel.nl

Hennie van de Vendel - opruimcoach Hennie Helpt vertelde het inspirerende verhaal over haar vriendschap met een man waarmee zij in eerste instantie als hulpverlener mee in contact kwam. Meneer was geïnteresseerd in kunst en cultuur en samen bezoeken zij nog steeds musea en concerten. Hennie sprak ook over wat het haar zelf bracht. Wat

een verrijking het haar geeft.

Contact: hennie@henniehelpt.nl

IN GESPREK:

Naderhand werd de vraag gesteld richting het publiek: Zijn er voorbeelden te geven van samenwerkingen met het sociaal domein en wat brengt het jou?

Wat er naar voren kwam was: Het brengt mij: plezier, verbinding met elkaar en goede gesprekken.

We kunnen onze krachten bundelen door samenwerking op te zoeken. Verbinden = elkaar kennen. Dan weten we waar onze krachten liggen en komen er mooie samenwerkingen tot stand. Neem wel de tijd voor elkaar, maar ga de drempel over en kom in contact.

Terecht werd ook de opmerking gemaakt dat bij veel fondsen en regelingen er vaak wordt gevraagd naar een verbinding met het sociaal domein. Hier liggen veel kansen!

Ria deed de oproep:

Kunnen we met een kleine groep mensen de schouders eronder zetten en het initiatief nemen voor een nieuw project waarin we cultuur en het sociaal domein verbinden?

Eén suggestie werd al gedaan, die van een jeugdtheater in Ede.

Wil je hierover meepraten of heb je andere ideeën? Neem dan gerust contact op met Hanneke van Laar via: cultuurmakelaar@ede.nl

TROTS OP!

Mark Willemsen -van Harten - **MOMO Theaterwerkplaats** nam ons mee in het ontstaan van MOMO. Een passend voorbeeld hoe kunst, cultuur en sociaal domein samenkomen. Wat hem energie geeft is om te zien dat er in de mensen waarmee hij bij MOMO werkt nog zoveel fantasie zit; iets dat volwassenen vaak zijn verloren. Inmiddels werkt MOMO samen met heel veel lokale maar ook nationale organisaties.

Denk vooral in mogelijkheden!

En ga naar MOMO. Op 25 juni spelen ze in Cultura met hun theatervoorstelling: Brace Hendrick.

Contact: info@momotheaterwerkplaats.nl

WRAP-UP & AFSLUITING

Melvin sloot het gezamenlijke gedeelte van de avond af in een gedicht met een uitgebreide wrap-up van de avond. Verbinden gaat soms traag maar eenmaal op gang is het niet meer te stoppen. Cultuur geneest!

Na dit bomvolle programma werd de bar geopend en was er mogelijkheid om door te praten en elkaar te ontmoeten.

Dank aan iedereen die aanwezig was en aan de mensen die hebben geholpen om deze avond tot stand te brengen.

VERVOLG EN CONTACT

De volgende bijeenkomsten van het CultuurForum staan gepland op woensdag 12 juni en donderdag 12 september.

Mocht je nog vragen of suggesties hebben en / of wil je op de hoogte blijven van deze bijeenkomsten, zorg er dan voor dat je email adres bekend is bij Hanneke van Laar, via cultuurmakelaar@ede.nl.

Verder zullen de presentatie, notities en data bijeenkomsten 2024 worden verzonden en geplaatst op de website www.kunstenvanede.nl

---

KRACHT VAN HERHALING

Kunnen we met een kleine groep mensen de schouders eronder zetten en het initiatief nemen voor een nieuw project waarin we cultuur en het sociaal domein verbinden?

Wil je hierover meepraten? Neem dan gerust contact op met Hanneke van Laar via: cultuurmakelaar@ede.nl